

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 594234
Documentnummer: 594237

Datum: 14 mei 2024
Portefeuille(s): Wind
Portefeuillehouder(s): Lazise Hillebregt
Contactpersoon: Suze Teunissen
Tel.nr.: 06-30102282

Emailadres: s.teunissen@dronten.nl

Onderwerp *Afronding realisatiefase windparken*

Context

- Afdoening motie [naam / raadsvergadering d.d.]
- Afdoening toezegging [commissievergadering/raadsvergadering d.d.]
- Beantwoording raadvragen
- Actuele bestuurlijke aangelegenheid
- Anders, [te weten...]

Korte samenvatting

We hebben toegezegd regelmatig en bij ontwikkelingen te informeren over de windparken die in Dronten gerealiseerd worden. Er zijn ontwikkelingen te melden waarbij het voor de gemeenteraad belangrijk is om op de hoogte te zijn.

De realisatiefase van de windparken Blauw en Groen is nagenoeg ten einde en daarmee verandert ook de rol van de gemeente. In deze raadsinformatiebrieft leest u op welke manier we zijn gekomen tot een brede dienstverlening voor onze inwoners, daar waar het gaat om adequaat toezien en handelen in relatie tot wet- en regelgeving voor geluid- en slagschaduw, maar ook wanneer inwoners overlast ervaren.

We geven voortgangsinformatie over de lopende geluidsmetingen, een informatiebijeenkomst die georganiseerd wordt in het kader van deze metingen en hoe de verdere informatievoorziening eruit ziet voor inwoners die een klacht hebben of een melding willen doen. Er zijn daarnaast ontwikkelingen te melden over het wetgevend kader de lopende juridische procedures voor de intrekkingsverzoeken die zijn ingediend voor de omgevingsvergunningen van Windplanblauw en Windplan Groen.

Inhoudelijke boodschap

Geluidsmetingen

De geplande geluidsmetingen (incl. nulmeting) worden momenteel uitgevoerd. Eerder zijn er webinars georganiseerd om alle inwoners en geïnteresseerden te informeren over het meetplan. De meetgegevens zijn via live feed¹ beschikbaar voor inwoners en terug te kijken vanaf juni 2023. Er wordt op 10 locaties gemeten in Dronten, Biddinghuizen, Swifterbant en Ketelhaven, gedurende 18 maanden (tot eind 2024). De informatie over het meetplan en het webinar zijn terug te vinden op de website van de gemeente Dronten, en op te vragen via windparken@dronten.nl

Doel van het onderzoek is om gedurende 18 maanden een beeld te vormen van de invloed

¹ https://www.sensornet.nl/project/dronten_windmolenpark

van de windturbines op de totale geluidssituatie, in de nabijheid van de kernen. Het doel van het onderzoek is niet om te onderzoeken of er normen of regels worden overschreden. Hierover zijn afspraken gemaakt met de Omgevingsdienst, die voor ons de wettelijke taken uitvoert rondom toezicht en handhaving voor de vergunningseisen van de windparken.

De analyses van de geluidsmetingen worden wel betrokken in het gesprek over beleving van overlast door inwoners, dat wij twee wekelijks voeren in het meldingenoverleg met Windplanblauw en Windplan Groen. In sommige gevallen kan de analyse namelijk al inzicht geven in wat er bij beleving van overlast aan de hand is, of gebruikt worden om inwoners inzicht te geven in wat zij ervaren.

Onder 'Toezicht, handhaving en zorgen van inwoners' leest u meer over hoe wij in gesprek zijn met inwoners die overlast ervaren en op welke manier de windparken met ons samenwerken.

Sensornet voert de metingen uit in technische zin, waarna adviesbureau DGMR de meetdata periodiek analyseert. De analyse is nodig om te begrijpen wat de geluidsmeters en trilling meters waarnemen en van welke externe factoren de waarnemingen afhankelijk zijn, om uiteindelijk te onderscheiden welk waargenomen geluid van een windturbine komt. Omdat de metingen zijn gestart in de bouwperiode en er feitelijk geen 'nul situatie' was, heeft het adviesbureau dat de meetdata analyseert aangegeven dat deze situatie wel in beeld gebracht kan worden op een representatieve manier, maar dit wel meer tijd en input van aanvullende gegevens vereist. Denk hierbij aan gegevens over geluid in de omgeving (verkeersbewegingen, bedrijvigheid), meteorologische gegevens en gegevens van metingen die de windparken zelf uitvoeren.

Op 27 mei aanstaande wordt over de eerste periode waarnemingen toelichting gegeven door DGMR tijdens een informatiebijeenkomst, waarover uw raad al een Save The Date heeft ontvangen in april. Wij nodigen uw raad van harte uit voor deze bijeenkomst. Via de reguliere mediakanalen wordt de bijeenkomst kenbaar gemaakt, met daarbij het programma en wijze van aanmelden. De eerste rapportage met analyse over de periode vanaf juni 2023 wordt voorafgaand aan de bijeenkomst gepubliceerd op de website van de gemeente Dronten, voorzien van publieksvriendelijke versie. Na de zomervakantie verwachten wij de tweede rapportage met analyse over het tweede half jaar metingen.

Inwoners en geïnteresseerden worden tijdens de bijeenkomst meegenomen in de eerste, voorlopige bevindingen van de in juni 2023 gestarte geluidsmetingen. De specialisten van DGMR en Sensornet geven de toelichting en informatie. Tijdens de bijeenkomst kunnen aanwezigen vragen stellen en in gesprek met de geluidsexperts.

Tijdens deze bijeenkomst geven wij ook informatie over hoe de gemeente toezicht houdt op het naleven van afspraken in de vergunningen over geluid/slagschaduw en op welke manier inwoners met klachten of zorgen een melding kunnen doen, en wat hiermee gebeurt. Er is ruimte voor het gesprek over geluidbeleving en overlastervaring, in relatie tot de rol, taak en verantwoordelijkheid van de gemeente en de windparken. Windplanblauw en Windplan Groen zijn met vertegenwoordiging aanwezig bij deze bijeenkomst.

Toezicht, handhaving en zorgen van inwoners

Omdat we zeer regelmatig in het periodieke meldingenoverleg, maar ook daarbuiten in gesprek zijn met de inwoners en de windparken, herkennen wij dat er in de omgeving van de windparken inwoners zijn die overlast ervaren van de windturbines. De wijze waarop wij in onze informerende en controlerende rol, maar ook hoe de beide windparken communiceren richting inwoners en het sentiment dat inwoners over het contact ervaren, is hierbij doorlopend onderwerp van gesprek. We hebben afspraken gemaakt met Windplanblauw en Windplan Groen over de rol, taak en verantwoordelijkheid die we hebben

en hoe we hier concreet op willen acteren. Helaas herkennen we ook dat sommige inwoners aangeven niet in gesprek te willen over hun ervaren overlast, omdat zij menen dat er in geen enkel geval sprake van overlast zou mogen zijn. In de gevallen waarbij de gemeente en het windpark gezamenlijk gesprek voeren met inwoners die overlast ervaren, merken wij dat er een constructief dialoog ontstaat en inwoners baat hebben bij contact met het windpark. De toelichting die het windpark kan geven over oorzaken, technische context en de wijze waarop zij contact willen houden over de overlastbeleving, geeft veel rust en duidelijkheid. Hoewel er niet altijd per direct een oplossing voor handen is door de complexiteit van (met name) geluidssituaties, horen wij van inwoners dat het fijn is serieus genomen te worden en wensen zij regelmatig contact over hun signalen. Wij zien er op toe dat dit gebeurt, en faciliteren dit contact zoals in deze brief nader omschreven.

In samenwerking met de Omgevingsdienst en de windparken, is mét waardevolle input van inwoners een strategie (beleidsplan) voor toezicht en handhaving voor de exploitatiefase van de windparken vastgesteld. Hierin houden we nadrukkelijk rekening met het ervaren van overlast in relatie tot het al dan niet kunnen toepassen van handhavingsinstrumenten. Het ervaren of beleven van overlast is per definitie niet te vatten in normen of regels en ook niet als zodanig te toetsen of controleren. Daarom voorzien we ook in een kader voor de beleving van de inwoner: we geven helderheid over het handelen van de gemeente, waar regels en wetgeving mogelijk geen handhavingsinstrumenten geven, maar waar actie wel gewenst is.

Naast het wetgevend kader, waarop getoetst en gehandhaafd kan worden wanneer dat moet, hebben we een “Belevingskader” opgenomen in het beleid. Het belevingskader geeft een antwoord op de vraag hoe de we in samenwerking met de windparken handelen, wanneer inwoners overlast ervaren van geluid, slagschaduw of obstakelverlichting en dit melden. In een begrijpelijk stappenplan wordt gezamenlijk uitvoering gegeven aan het in behandeling nemen en onderzoeken van een melding van ervaren overlast. Om tot gerichte actie te kunnen komen om ervaren overlast te beperken en waar mogelijk te verhelpen. Naast een goede en duidelijke manier van toezicht houden en handhaven wanneer dat moet, hebben we dus ook oog voor de (toekomstige) beleving van onze inwoners. Op de website van de gemeente Dronten is voor inwoners op een overzichtelijke wijze weergegeven welke stappen zij kunnen nemen wanneer zij overlast willen melden, of een klacht willen indienen over de effecten van de windturbines.²

Ontwikkelingen wetgevend kader

Omtrent de milieunormen voor geluid, slagschaduw en veiligheid die gelden voor windturbines, is de jurisprudentie nog volop in ontwikkeling. Dit heeft te maken met het feit dat het Europese Hof van justitie in de kwestie “Aalter en Nevele” heeft geoordeeld dat milieunormen voor windturbines pas mogen worden vastgesteld nadat hiervoor een PlanMer procedure is doorlopen waarbij zorgvuldig is onderzocht welke normen moeten worden gehanteerd bij het verlenen van vergunningen voor het in werking hebben van windturbines en waarop burgers ook inspraak kunnen hebben. Dit arrest van het Europese Hof werkt ook door in Nederland bij het verlenen van vergunningen.

In de uitspraak van de Raad van State over het windpark Delfzijl-Zuid (juni 2021) heeft de Raad van State geoordeeld dat de in Nederland toegepaste normen voor geluid, slagschaduw en veiligheid niet langer mogen worden toegepast bij het verlenen van vergunningen. Deze normen waren opgenomen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling.

² <https://www.dronten.nl/direct-regelen/melding-klacht-en-compliment/melding/melding-windparken>

Het is echter nog niet helemaal duidelijk welke gevolgen de uitspraak van de Raad van State in de kwestie Delfzijl - Zuid heeft voor bestaande windparken in Nederland, waaronder windplan Blauw en windplan Groen, die reeds beschikken over een onherroepelijke vergunning waarbij in de vergunning eveneens naar de normen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling wordt verwezen. Dit is anders dan de kwestie Delfzijl – Zuid. Daar was de vergunning nog niet onherroepelijk.

De uitspraak van de Raad van State in de kwestie Delfzijl-Zuid is aanleiding geweest voor een aantal inwoners om de ontstane jurisprudentie te gebruiken in aanvulling op, dan wel als reden te zien voor het indienen van intrekingsverzoeken voor de onherroepelijk verleende vergunningen voor Windplan Groen en Windplan Blauw. Ook bij andere windturbineparken in Nederland speelde. In Nederland zijn thans bij verschillende rechters procedures aanhangig, waarbij de vraag centraal staat of voor windturbineparken die reeds over een onherroepelijke omgevingsvergunningen beschikken, ook geldt dat de normen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling niet meer van toepassing zijn. Dit leidt / heeft geleid tot zeer complexe juridische procedures. Het voert in dit kader te ver om tot in detail op de juridische merites in te gaan.

De Rechtbank Oost-Brabant oordeelde dat de gebreken aan het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling geen gevolgen heeft voor onherroepelijk verleende vergunningen. De Rechtbank Midden Nederland heeft in februari 2023 over deze kwestie onder meer geoordeeld dat ondanks het feit dat de vergunningen voor Windplan Blauw al onherroepelijk waren, de gebreken m.b.t. de normstelling in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling ook doorwerken in al onherroepelijk verleende vergunningen. De conclusie is dat de lagere bestuursrechters verschillend tegen de materie aankijken. Tegen de uitspraak van de rechtbank Midden Nederland is dan ook hoger beroep ingesteld door de gemeente, de initiatiefnemers en de verzoekers om het intrekken van de vergunningen. De hoogste bestuursrechter in Nederland dient over deze kwestie nog een uitspraak te doen. De Gemeente heeft in hoger beroep bij de Raad van State onder meer aangegeven dat (1) de bestaande normen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling wel van toepassing blijven en (2) als er al een gebrek kleeft aan de onherroepelijk verleende vergunningen, dit gebrek kan worden gerepareerd door de nieuwe regels van het Rijk die in 2024 in werking zullen treden, aan de vergunning te verbinden. Op moment van dit schrijven zijn we in afwachting van de uitspraak van de Raad van State. De Afdeling heeft de zitting voor het hoger beroep in december 2023 behandeld en nu al tweemaal uitstel gegeven voor het geven van een uitspraak.

Financiële consequenties

Geen.

Vervolg

De opening van Windplan Groen heeft recentelijk plaatsgevonden. De opening van Windplan Blauw zal in augustus a.s. gaan plaatsvinden. Met beide windparken in de exploitatiefase werken we verder toe naar een duidelijke, excellente dienstverlening voor inwoners die vragen, meldingen of klachten hebben over de windparken. Hiertoe is eerder een coördinator Meldingen Windparken aangesteld. De rol van de gemeente verandert vanaf de exploitatiefase van informerend naar controlerend, zoals toegelicht in de toezicht en handavingsstrategie windparken, waarover uw raad in november 2023 is geïnformeerd. We kiezen er nadrukkelijk voor hier ruimer aandacht voor te hebben dan op andere plekken in het land, om inwoners te horen en serieus te nemen in hun beleving van de komst van twee windparken in hun leefomgeving.

Op 27 mei aanstaande is de informatiebijeenkomst over de geluidsmetingen. Op dit moment is de rapportage van DGMR nog in ontwikkeling. De gemeenteraad krijgt voor 27 mei a.s. deze rapportage toegestuurd. Daarnaast wordt de rapportage gepubliceerd op de website en dus beschikbaar voor een ieder.

Tot en met de einde looptijd van de geluidsmetingen (december 2024) ziet de coördinator toe op het behandelen van meldingen van inwoners die overlast ervaren en de afspraken die met de windparken hierover zijn gemaakt. Het aantal meldingen wordt hierbij zowel aan de kant van de gemeente en de windparken bijgehouden, maar we hechten eraan te melden dat het aantal (unieke) meldingen op zichzelf geen aanleiding kunnen geven conclusies te trekken; hiervoor is uitgebreide analyse nodig en regelmatig contact met de omgeving, beiden over een langere periode zoals geadviseerd door de geluidsspecialisten. Dit heeft maar één doel; het zo scherp en representatief mogelijk in beeld brengen van de geluidssituatie voor- en na de bouw van de windturbines. En daarbij continue, op basis van geanalyseerde en genuanceerde data in gesprek kunnen zijn over de overlastbeleving van inwoners.

Tweewekelijks is er contact over de binnengekomen meldingen bij de gemeente en de windparken en krijgen inwoners die dat willen, altijd een persoonlijk gesprek over hun beleving van overlast. Tijdens de gesprekken met inwoners die overlast ervaren, haalt de coördinator in samenwerking met de windparken, continu op welke behoeften en beleving inwoners hebben bij het doen van meldingen en bekijken we in de samenwerking of er verbeteringen mogelijk zijn in de dienstverlening van zowel de windparken als de gemeente.

We blijven in afwachting van de uitspraak van de Raad van State in het kader van de intrekkingverzoeken voor de omgevingsvergunningen van Windplanblauw en zullen u informeren wanneer er ontwikkelingen zijn.

Bijlagen

-

Bijlage(n) bij deze raadsinformatiebrief:

Geen

J.D. Pruijm
secretaris

drs. J.P. Gebben
burgemeester

